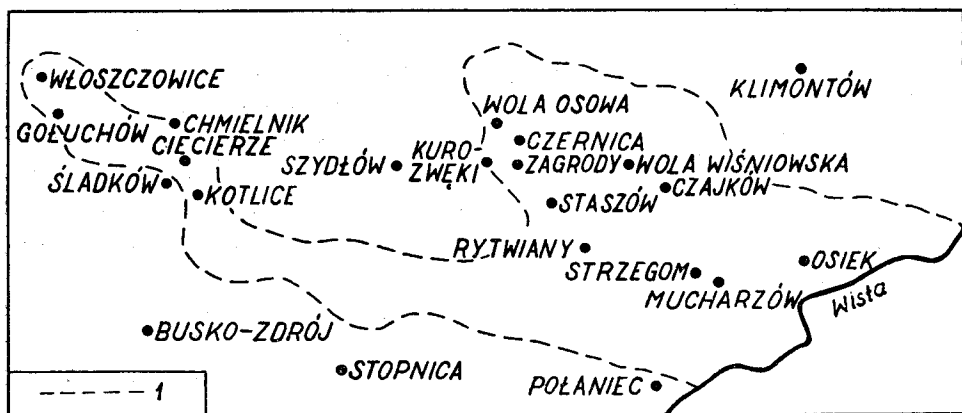

MARIAN KUC

Zapiski bryologiczne z Okręgu Staszowskiego — Bryological records from the district of Staszów

Wpłynęło 14. I. 1959

W jesieni 1956 r. odbyłem kilka wycieczek po powiecie staszowskim i chmielnickim (woj. kieleckie), poczynszyszy od okolic Staszowa i Szydłowa po tereny na zachód od Chmielnika. Z punktu widzenia geobotanicznego jest to Okręg Staszowski, jeden z trzech w obrębie Krainy Wyżyn Lessowych (Szafer

Ryc. 1. Mapa badanego terenu z uwzględnieniem ważniejszych miejscowości. 1 — granice obszaru badań

Fig. 1. Map of region investigated with some more important localities. 1 — the limit of the investigated territory

1959); pod względem geograficznym Lencewicz (1955) zalicza ten obszar do północnego skraju Niecki Nidziańskiej (ryc. 1).

Celem przeprowadzonych prac terenowych było zapoznanie się z florą mchów tego regionu. Dotychczas nie mieliśmy stamtąd publikowanych materiałów bryologicznych. Odnalazłem 140 gatunków mchów, co na tak stosunkowo mały i słabo zróżnicowany ekologicznie teren jest liczbą dość dużą.

Częstości występowania gatunków nie notowałem, poza kilku pospolicie spotykanymi.

Staszowskie jest to obszar pokryty grubą warstwą piasków i glin pochodzenia lodowcowego, porośnięty przez lasy sosnowe i sosnowo-dębowe. W obniżeniach terenu znajdują się rozległe bagna, torfowiska wysokie i niskie, którym towarzyszą lasy łąkowe. Rzadko spotykamy niewielkie pagórki z wychodniami wapieni, gipsu i piaskowców wieku miocenckiego. System hydrologiczny tego obszaru jest silnie rozbudowany. Człowiek ostatnio mocno przetrzebił lasy i w szybkim tempie osusza większe bagna. Pozostały jednak stosunkowo liczne mniej dostępne miejsca z dobrze zachowaną florą mchów.

Profesorowi Dr B. Szafranowi uprzejmie dziękuję za zezwolenie mi na opublikowanie materiałów zebranych przez Niego na tym terenie w czerwcu 1959 r. (w tekście zaznaczone * przed nazwą miejscowości).

WYKAZ SYSTEMATYCZNY GATUNKÓW I ICH STANOWISK *

Sphagnum subsecundum Nees. — Las Rytwiany, Poczeska. Torfowiska przejściowe i niskie.

Sph. contortum Schultz. — Golejów, Poczeska, okolice Strzegomia, Żabia Wola, Ciecierze pod Chmielnikiem, Młyny—Kotlice, lasy na zachód od Jasienia. Na siedliskach zbliżonych do gatunku poprzedniego.

Sph. palustre L. — Pliskowola—Mucharzów, Strzegom, Leśniówka, Czajków, Wiśniowska Wola, *Golejów, Poczeska, Żabia Wola, Zrecze pod Chmielnikiem, Kotlice—Młyny, lasy Holendry—Włoszczowice. Torfowiska wysokie i przejściowe, zarastające doły po eksploatacji torfu, śródleśne rowy melioracyjne.

Sph. magellanicum Brid. (*Sph. medium* Limpr.) — Las Rytwiany, okolice Osieka, Pliskowola—Mucharzów, *Golejów—Poczeska, Młyny—Kotlice, lasy Holendry—Suliszów. Torfowiska wysokie, rzadziej na torfowiskach przejściowych.

Sph. compactum D. C. — Pliskowola—Mucharzów, Czajków, Wola Wiśniowska, okolice Strzegomia, Golejów, Młyny—Kotlice, lasy Jasień—Suliszów. Brzegi mokradeł i torfowisk, na piasku.

Sph. teres Aengstr. — Strzegom. W zaroślach olchowych.

Sph. squarrosum Pers. — Las Rytwiany, Golejów—Poczeska, Strzegom, Czajków, pod Żabią Wolą, okolice Chmielnika, Jasień—Suliszów. Śródleśne bagna i zarośla olszynowe.

Sph. fimbriatum Wils. — Holendry—Gołuchów, okolice Suliszowa, Poczeska. Torfowiska, bagna, zarastające starorzeczka i doły po eksploatacji torfu.

* Nomenklatura i układ systematyczny według Szafrana (1957 i w druku).

Sph. Girgensohnii (Wils.) Russ. — Okolice Strzegomia, Czajków, Wiśniówka, Pocieszka. W zaroślach i lasach olchowych.

Sph. rubellum Wils. — Pocieszka, pod Żabią Wolą, Holendry—Gołuchów. Torfowiska wysokie, przejściowe, doły po eksploatacji torfu.

Sph. nemoreum Scop. — Lasy nadleśnictwa Rytwiany i ich okolice, Żabia Wola, Młyny—Kotlice, Zrecze, lasy Holendry—Suliszów. Torfowiska i bagna.

Sph. riparium Aengstr. — Okolice Strzegomia, Wiśniówka. Torfowiska leśne.

Sph. apiculatum Lindb. — Las Rytwiany, okolice Osieka, Młyny—Kotlice, okolice Chmielnika, lasy Holendry—Włoszczowice. Gatunek bardzo pospolity na bagnach i torfowiskach różnego typu oraz jako pionier na zarastających starorzeczach.

spp. *amblyphyllum* (Russ.) Szafran — *Golejów.

Sph. cuspidatum Ehrh. — *Golejów. Śródleśne bagna.

Sph. obtusum Warnst. var. *recurvifolium* Warnst. — Golejów.

Georgia pellucida Rab. — Na butwiejącym drewnie, rzadziej na ziemi mocno przesyconej próchnicą, często na całym terenie badań.

Buxbaumia aphylla L. — Żabia Wola, *Zagrody pod Kurozwękami. Na piasku w lasach sosnowych w miejscach pozbawionych humusu.

Catharinea undulata Web. et Mohr. — Las Rytwiany, okolice Wiśniowej, okolice Osieka, Czajków, Strzegom, Mucharzów—Pliskowola, Żabia Wola, Czernica, lasy Jasień—Włoszczowice, na południe od Chmielnika, *Wiśniowe Góry. Zdenudowane zbocza śródleśne, zmurszałe pnie, brzegi torfowisk, osuszone kępy na torfowiskach.

Pogonatum urnigerum Palis. — Częsty na całym obszarze w mokrych lasach, na szczytach kęp w lasach olchowych.

Polytrichum piliferum Schreb. — Pliskowola—Mucharzów, Czernica, na południe od Chmielnika, lasy Jasień—Suliszowice. Wydmy, suche piaski, dachy słomiane.

P. strictum Banks. — Golejów, Pocieszka, Czajków, okolice Strzegomia, Leśniówka, Żabia Wola, Młyny—Kotlice, Holendry—Suliszów—Gołuchów. Wśród torfowisk, suche miejsca na torfowiskach wysokich.

P. juniperinum Wild. — Pliskowola—Mucharzów, Strzegom, Czajków, Golejów, Czernica, okolice Chmielnika, lasy Holendry—Jasień. Piaszczyste i nasłonecznione zbocza, wydmy, śródleśne ugory.

P. formosum Hedw. — Okolice Osieka, *Golejów, Strzegom, Pocieszka, Żabia Wola, Leśniówka, Młyny, lasy Jasień—Włoszczowice. Lasy liściaste, brzegi torfowisk, śródleśne ugory od lat nieorane.

P. gracile Menz. — Golejów, Pocieszka. Na silnie zmurszałym pniu w lesie olchowym.

P. commune L. — Las Rytwiany, *Golejów, lasy Jasień—Włoszczowice. W lasach podmokłych, brzegi bagien i torfowisk.

Fissidens adiantoides Hedw. — Czajków—Wiśniowa, Strzegom, Pocieszka, Leśniówka—Żabia Wola, okolice Chmielnika, Jasień—Suliszów. Mokre łąki i torfowiska niskie w dolinach rzek.

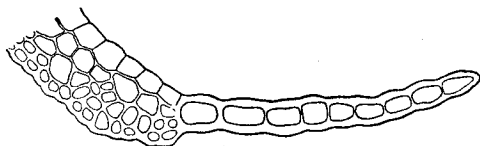
F. taxifolius Hedw. — Las Rytwiany. Na osuszonych szczytach kęp w lesie olchowym.

F. bryoides Hedw. — Okolice Jasienia pod Chmielnikiem. Brzegi rowu.

Ditrichum flexicaule Hampe. — Żabia Wola. W szczelinach skał wapienia mioceńskiego.

Ceratodon purpureus Brid. — Ubikwist.

Dicranella cerviculata Schimp. — Las Rytwiany i przyległe bagna, Leśniówka, Żabia Wola, lasy Holendry—Suliszów. Mokre piaski, na osuszonym torfie.

Ryc. 2. Przekrój poprzeczny liścia *Campylopus Schimperi* Milde ze stanowiska pod Staszowem
Fig. 2. Cross-section of the leaf of *Campylopus Schimperi* Milde from the locality near Staszów

D. heteromalla Schimp. — Na całym obszarze badań, na humusie, torfie, między korzeniami drzew, na kępach wśród bagien i torfowisk.

D. rubra Mnkm. — Kotlice, okolice Gołuchowa. Na świeżo odkrytej glebie.

Campylopus Schimperi Milde. (ryc. 2) — W dolinie rzeki między Pocieszką i Radzikowem. Wśród mokrych łąk, na kępach porośniętych przez zarośla *Alnus glutinosa*. Gatunek bardzo rzadki w górach, na niżu polskim dotychczas nie był znany (Szafran 1957).

Dicranum flagellare Hedw. — Golejów—Pocieszka. Na zmurszałych pniach zwłaszcza w lasach olchowych.

D. montanum Hedw. — Czajków, Czernica, Pocieszka, *Zagrody, lasy Holendry—Suliszów. Na zmurszałych pniach i na dolnych częściach pni *Pinus sylvestris*.

D. scoparium Hedw. — Okolice Osieka, las Rytwiany, lasy okoliczne Żabiej Woli, Chmielnika, Woli Żydowskiej, Holendry—Włoszczowice. Na humusie w lasach sosnowych i na słomianych dachach.

D. undulatum Ehrh. — Wola Wiśniowa—Czajków. Poza tym notowane z lasów między Holendrami i Włoszczowicami. Na piasku zasobnym w humus, w miejscach silnie nasłonecznionych.

D. Bonjeani De Not. — Pliskowola—Mucharzów, Strzegom, Leśniówka, Czajków, Wiśniowa, Poczeska, Łukowa Góra, okolice Żabiej Woli, Młyny—Kotlice, Zrecze, lasy Holendry—Suliszów. Brzegi torfowisk i bagien, mokre łąki.

Leucobryum glaucum Schimp. — Okolice Osieka, Czajków, Golejów, Żabia Wola, na południe od Chmielnika, lasy Jasień—Suliszowice. W lasach sosnowych w pobliżu bagien oraz na kępach w lasach olchowych.

Weisia crispa Lindb. — *Staszów. Na wychodniach gipsu.

Tortella inclinata Limpr. — Żabia Wola, *Staszów. Na płytkich glebach naskalnych, w szczelinach skał wapienia miocénskiego i gipsu.

T. tortuosa Limpr. — Żabia Wola, Śniadków. W szczelinach skał wapienia miocénskiego.

Erythrophyllum rubellum Lske. — Staszów, Żabia Wola, Młyny. Płytkie gleby naskalne, mury, ścieżki.

Barbula convoluta Hedw. — Przy drodze Osiek—Golejów, Żabia Wola, Młyny—Kotlice, okolice Śniadkowa. Płytkie wapienne gleby naskalne, ścieżki, wzdłuż rowów przydrożnych na pyłe naniesionym z nawierzchni drogi.

B. fallax Hedw. — Staszów—Osiek, *Wiśniówka, *Łączna Góra, *okolice Kurozwęk. Na świeżo obnażonych glebach naskalnych.

B. rigidula Mitt. — Kotlice—Śniadków. Na zdenudowanym zboczu z glebą pylastą.

B. reflexa Brid. — *Staszów. Na gipsie.

Aloina rigida Kindb. — *Staszów. Na gipsie.

Pottia bryoides Mitt. — *Staszów. W szczelinach wychodni gipsowych.

P. rufescens Warnst. — Jasień pod Chmielnikiem, Wola Żydowska. Na świeżo odkrytej glebie piaszczystej, wilgotnej i bogatej w substancje mineralne.

P. lanceolata C. Müll. — *Staszów. Na skałach gipsowych.

Tortula muralis Hedw. — *Staszów, Golejów, Kotlice, Śniadków. Mury, kamienne słupy przydrożne, szczeliny skał gipsowych.

T. papillosa Wils. — Staszów—Golejów, Kotlice, okolice Chmielnika, Wola Żydowska. Na pniach *Salix*, rosnących pojedynczo, zwłaszcza na brzegach dróg.

T. pulvinata Limpr. — Chmielnik—Śniadków. Dolne części pni drzew.

T. ruralis Ehrh. — Mucharzów, Czajków, Wiśniowa, Golejów, Żabia Wola, Młyny, okolice Chmielnika. Dachy słomiane, suche zbocza piaszczyste.

ssp. *calicicola* (Grebe) Szafran. — Wiśniowa, Staszów. W szczelinach skał gipsowych.

Encalypta contorta Lindb. — Żabia Wola, Młyny. Na płytkich glebach naskalnych oraz w szczelinach skał wapieni miocénskich.

E. vulgaris Hoffm. — Jak gatunek poprzedni.

Grimmia apocarpa Hedw. — Przy drodze Osiek—Golejów, Strzegom, Żabia Wola, Młyny. Na wapiennych kamieniach przydrożnych.

G. pulvinata Sw. — Wiśniówka, Śniadków pod Chmielnikiem. Na przydrożnym kamieniu.

Rhacomitrium canescens Brid. — Pliskowola—Mucharzów, Wiśniówka, Golejów, Poczeska, Czernica, Żabia Wola, okolice Chmielnika. Wydmy i zbocza piaszczyste silnie nasłonecznione.

Funaria hygrometrica Sibth. — Staszów, Czajków, Chmielnik—Suliszów, Młyny—Kotlice, Zrecze. Na miejscach zmienionych przez człowieka.

Splachnum ampullaceum L. — Poczeska, Żabia Wola, lasy Holendry—Suliszów, Wola Żydowska. Na odchodach krów.

Leptobryum pyriforme Wils. — Okolice Osieka, Wiśniówka, Staszów, *Zagrody pod Kurozwękami. Na gliniastej glebie.

Pohlia nutans Lindb. — Na całym obszarze badań pospolicie, w lasach na humusie oraz na wysychającym torfie.

var. *longiseta* Bom. et Broth. — Poczeska. Na osuszonym torfie.

P. annotina Lindb. — Kolonia Strzegom, Wola Żydowska, Gołuchów. Pola orne, ugory, miedze.

Bryum pallens Sw. — Żabia Wola, Kotlice—Śniadków. Na brzegach rzek tuż nad wodą, na korzeniach *Alnus glutinosa*.

B. ventricosum Dicks. — Na bagnach, mokrych łąkach, torfowiskach niskich, na całym obszarze badań pospolicie.

B. neodamense Itzigs. var. *ovatum* Jur. — Kotlice. Na torfowisku niskim (Kuc 1957).

B. caespiticiun L. — *Staszów, Golejów. Na miejscach zmienionych przez człowieka.

B. intermedium Brid. — Okolice Śniadkowa.

B. argenteum L. — Staszów, Wola Wiśniowa, Osowa Wola, Wola Żydowska, Młyny, Kotlice. Na miejscach zmienionych przez człowieka.

Bryum capillare L. — Las Rytwiany, Kotlice, lasy Holendry—Włoszczowice. Na humusie, mokrym piasku, zmurszałych pniach.

B. bimum Dicks. — Poczeska. Torfowisko niskie.

B. affine Lindb. — Suliszów—Gołuchów. Mokre łąki.

Mnium punctatum Hedw. — Las Rytwiany, Kolonia Strzegom, Żabia Wola, Poczeska. Brzegi źródeł, w lasach olchowych na kępach i dolnych częściach pni drzew.

M. cuspidatum Leys. — Las Rytwiany, na południe od Chmielnika, lasy Holendry—Suliszów. Lasy, mokre łąki, brzegi torfowisk.

M. undulatum Weis. — Okolice Osieka, las Rytwiany, Żabia Wola, na południe od Chmielnika, lasy Holendry—Włoszczowice. Zarośla, brzegi śródleśnych strumieni i bagien.

M. affine Bland. var. *elatum* Bland. — Las Rytwiany, Strzegom, Wiśniówka, Żabia Wola, Ciecierze, lasy w okolicy Jasienia. Podmokłe lasy zwłaszcza olchowe.

M. rostratum Schwaegr. — Las Rytwiany i jego obrzeże. Na dnie lasu dębowo-sosnowego.

M. hornum L. — Kolonia Strzegom, las Rytwiany, pod Żabią Wolą. Brzegi śródleśnych bagien i źródeł.

Aulacomnium palustre Schwaegr. — Pliskowola—Mucharzów, Czajków, Strzegom, las Rytwiany, *Golejów—Pocieszka, Wiśniówka, Żabia Wola, Jabłonica, Młyny, Kotlice, Zrecze, Holendry—Suliszów. Na torfowiskach i mokrych łąkach.

A. androgynum Jur. — Strzegom, Pocieszka, Wola Józefowa, lasy Suliszów—Holendry. Na zmurszałych pniach.

Paludella squarrosa Brid. — Pocieszka—Żabia Wola. Na torfowiskach niskich.

Meesea triquetra Aengstr. — Kotlice. Torfowisko niskie.

Bartramia pomiformis Hedw. — *Wiśniowa Góra.

Philonotis fontana Brid. — Mokre łąki, torfowiska niskie, brzegi źródeł, na całym obszarze popolicie.

Uloa ulophylla Broth. — Kolonia Strzegom, Wiśniowa. Na pniach *Alnus*, *Betula*.

Orthotrichum obtusifolium Schrad. — Staszów—Golejów, Chmielnik—Śniadków, Kotlice. Na pniach drzew pojedynczo stojących.

O. affine Schrad. — *Kurozwęki—Adamówka. Na pniach *Populus*.

O. stramineum Hornsch. — *Wiśniowe Góry. Na *Quercus*.

O. diaphanum Schrad. — Staszów—Golejów, okolice Chmielnika, Młyny. Na pniach drzew przydrożnych.

Fontinalis antipyretica L. — W strumieniach płynących przez lasy między Gołuchowem a Suliszowicami.

Leucodon sciurioides Schwaegr. — Wola Józefowa, *Staszów. Na pniach drzew przydrożnych.

Climacium dendroides Web. et Mohr. — Na torfowiskach, łąkach, przydrożach, na całym obszarze popolicie.

Leskea nervosa Myr. — Golejów. Na pniu drzewa przydrożnego (*Prunus*).

L. polycarpa Ehrh. — Chmielnik—Śniadków. Na pniu *Aesculus hippocastanum*.

Thuidium tamariscifolium Lindb. — Las Rytwiany, lasy Holendry—Suliszów. W lasach olchowych na zmurszałych pniach.

Th. delicatulum Mitt. — Las Rytwiany, Wola Wiśniowa, Czajków, Leśniówka, Żabia Wola, Ciecierz—Śniadków. Torfowiska niskie, mokre łąki, ocienione zbocza.

Th. Philibertii Limpr. — Las Rytwiany, Strzegom, Golejów. Jak gatunek poprzedni.

Th. lanatum Hag. — Golejów, Pocieszka—Żabia Wola, Wiśniówka, Strzegom, Leśniówka. Torfowiska niskie.

Th. abietinum Br. eur. — Na suchych zboczach, wydmach piaszczystych, dachach słomianych, na całym terenie badań pospolicie.

Cratoneurum filicinum Roth. — Młyny—Kotlice. Na brzegach słuzy młyna wodnego.

Campylium hispidulum Mitt. var. *Sommerfeltii* Lindb. — Las Rytwiany, Wiśniówka, Kotlice—Śniadków. Suche zbocza.

C. chrysophyllum Bryhn. — *Staszów.

C. stellatum Bryhn. — Golejów, Pociuszka, Żabia Wola, Czajków, Wiśniówka, Strzegom, Leśniówka, Czernica, lasy Holendry—Suliszów, Kotlice, Zrecze, Śniadków. Na torfowiskach niskich.

C. helodes Broth. — Czajków—Wiśniowa Wola. Torfowisko niskie.

Amblystegium serpens Br. eur. — Ubikwist.

A. riparium Br. eur. — Strzegom, Wiśniówka, Pociuszka—Golejów, Żabia Wola, lasy Holendry—Suliszów, Śniadków—Kotlice. W rzekach tuż nad wodą, na korzeniach drzew i na wystających kamieniach, słuzy przy młynach wodnych, rowy i doły po eksploatacji torfu.

var. *longifolium* Br. eur. — Żabia Wola.

Hygrohypnum palustre Lske. — W okolicy Golejowa, na brzegach dołów po eksploatacji torfu.

Drepanocladus vernicosus Warnst. — Wiśniówka, Leśniówka, Strzegom, Pociuszka. Mokre łąki, torfowiska niskie.

D. Sendtneri Warnst. — Suliszów—Gołuchów. Mokre łąki, torfowiska niskie.

D. revolvens Warnst. — Strzegom, Leśniówka, Czajków, Wiśniówka, Golejów—Pociuszka, Żabia Wola, Kotlice, Śniadków, Holendry—Suliszów. Torfowiska niskie, mokre łąki.

D. fluitans Warnst. — Lasy w okolicy Jasienia. W strumieniu na korzeniach drzew.

D. exannulatus Warnst. — Pliskowola—Mucharzew, Leśniówka, Pociuszka. W wartko płynącym nurcie rzeki.

Calliergon cuspidatum Kindb. — Miejsca podmokłe na całym obszarze pospolicie.

C. giganteum Kindb. — Czajków, Wiśniówka, Strzegom, Leśniówka, Żabia Wola, Kotlice—Młyny, okolice Chmielnika, lasy Holendry—Suliszów. Zarastające zbiorniki wodne.

C. stramineum Kindb. — *Golejów, Strzegom, Czajków, Leśniówka, Pociuszka, Żabia Wola, Kotlice—Młyny, lasy Holendry—Suliszów. Między torfowcami, torfowiska niskie.

C. trifarium Kindb. — Żabia Wola, Kotlice. Torfowiska niskie.

Scorpidium scorpioides Limpr. — Żabia Wola, Kotlice—Młyny, okolice Holendrów, pod Gołuchowem. Torfowiska niskie o wysokim poziomie wody, zarastające starorzecza.

Camptothecium lutescens Br. eur. — Żabia Wola. Na wychodniach wapienia miocenińskiego.

C. nitens Schimp. — Strzegom, Wiśniówka, Czajków, Leśniówka, Pociuszka, Żabia Wola, Młyny—Kotlice, lasy Holendry—Suliszów. Torfowiska niskie.

Brachythecium salebrosum Br. eur. — Suche zbocza, wydmy, miejsca zmienione przez człowieka, na całym terenie badań.

B. glareosum Br. eur. — Pociuszka. Na słomianym dachu.

B. albicans Br. eur. — Przy drodze Osiek—Golejów, Czernica, Osowa Wola, Czajków, Wola Żydowska. Przydroża, wydmy, słomiane dachy.

B. rutabulum Br. eur. — Łąki, na całym obszarze badań poospolicie.

B. velutinum Br. eur. — W lasach sosnowych, poospolicie.

B. populeum Br. eur. — Na wapiennym kamieniu przydrożnym, między Golejowem a Osiekiem, pod Wiśniówką.

Scleropodium purum Limpr. — Pociuszka, Golejów—Łączna Góra. Brzegi lasów i łąk.

Eurhynchium Zetterstedtii Stoerm. — Las Rytwiany, Młyny—Kotlice, lasy Holendry—Suliszów. W lasach i zagajnikach liściastych.

E. pulchellum Dicks. — Strzegom, Wiśniowa Wola, Żabia Wola. Na suchych zboczach zwykle pod *Juniperus communis*.

E. Swartzii Br. eur. — Las Rytwiany, lasy w okolicy Jasienia. Na dnie lasów w miejscach świeżo odkrytych i wilgotnych.

Cirriphyllum piliferum Grout. — Strzegom, Śniadków—Onacice. W zagajnikach sosnowych na ziemi zwykle w miejscach zadarnionych.

Platyhypnidium rusciforme Fleisch. — Młyny. Na śluzie młyna wodnego.

Entodon Schreberi Mnk. — Na całym obszarze badań w lasach sosnowych poospolicie.

Dolichotheca Seligeri Br. eur. — Strzegom, Golejów, las Holendry—Suliszów. Na zmurszałych pniach.

Plagiothecium curvifolium Schlieph. — Lasy w okolicy Jasienia. Na butwinie.

P. Roeseanum Br. eur. — *Golejów, *Turska Wola, *Wiśniowe Góry, *Jabłonica. Wilgotne zbocza w lasach liściastych.

P. denticulatum Br. eur. — Lasy sosnowe Suliszów—Holendry. Na ziemi.

P. Ruthei Limpr. — Kotlice—Śniadków, Pociuszka, Czajków—Wola Wiśniowa, Strzegom. W lesie sosnowym na ziemi i zmurszałych pniach.

P. laetum Br. eur. — Gołuchów—Żydówek. Na dolnej części pnia *Alnus*.

Platygyrium repens Br. eur. — *Wiśniowa Góra. Na pniu samotnie stojącego drzewa.

Pylaia polyantha Br. eur. — Na pniach drzew, zwłaszcza pojedynczo stojących i przydrożnych, na całym obszarze poospolicie.

Hypnum pallescens Br. eur. var. *reptile* Husnot. — Czajków. Na pniu *Quercus*.

H. cupressiforme L. — W lasach sosnowych i dębowych, na ziemi, zmurszałych pniach, korze drzew; na całym obszarze badań pospolicie.

var. *lacunosum* Brid. — Poczeska—Golejów, Holendry. Na suchych i silnie nasłonecznionych zboczach.

H. pratense Koch. — Strzegom, Czajków, Wola Józefowa—Wiśniówka. Torfowiska niskie, mokre łąki.

H. arcuatum Lindb. — Wzdłuż drogi Golejów—Osiek, na pyle nawianym z nawierzchni.

Ptilium crista-castrensis De Not. — Las Rytwiany, Strzegom—Leśniówka. W lasach sosnowych na humusie.

Rhytidiadelphus triquetrus Warnst. — Wola Józefowa, Czajków, Śniadków, Kotlice. W lasach i zagajnikach liściastych.

Rh. squarrosus Warnst. — Brzegi łąk i lasów, na całym obszarze badań pospolity.

Hylocomnium splendens Br. eur. — W lasach zwłaszcza sosnowych, na humusie, na całym obszarze badań pospolity.

Instytut Botaniki PAN, Kraków

LITERATURA

1. Kuc M. 1957. *Bryum ovatum* Jur. w Polsce. *Fragm. Flor. et Geobot.* 3 (1).
2. Lencewicz S. 1955. *Geografia fizyczna Polski*. Warszawa, PWN.
3. Szafer Wł. 1959. Szata roślinna Polski. *Dzieło zbiorowe*. Warszawa, PWN 3.
4. Szafran B. 1957. *Mchy (Musci)*. *Flora Polska. Rośliny zarodnikowe Polski i ziem ościennych*. T. I. Warszawa. T. II (w druku).

SUMMARY

The territory investigated covers the district of Staszów, one of the three included in the region of the Loess Uplands (Szafer 1959). From the geographical point of view it is known as the north-eastern edge of Niecka Nidziańska (the Nida Basin, Central Poland).

The aim of the present studies was to investigate the flora of mosses of this region, from which no bryological materials have hitherto been published. There, the author has found 140 species of mosses.

The area discussed is covered by a thick layer of fluvioglacial sands and loams of glacial origin and overgrown with pine and oak-pine forests. Depressions of the ground hold extensive swamps, raised and valley bogs, moist meadows with adjacent woodland typical for territories periodically flooded with water. Here and there low hills occur with limestone, gypsum and sandstone exposed dating from the Miocene and covered by a layer of soil of the type of rendzina. There is a well developed hydrological system in this area. The forests have lately suffered extensive felling by man who also drains larger swamps there at a great rate.

The Polish text includes a systematic list of the species collected and their localities.

Botanical Institute of the Polish Academy of Sciences, Kraków